

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Sofie Rehnström/CA

DATUM
2011-04-18

DIARIENUMMER
20110111

ERT DATUM
2011-02-92

ER REFERENS
S2011/993/SF

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över promemorian ”Behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen, m.m.” Ds 2011:4

Landsorganisationen har tagit del av promemorian och lämnar följande yttrande.

LOs ställningstagande

LO ställer sig positiv till promemorians förslag.

Promemorians förslag

Promemorian innehåller förslag till en ny lag, lagen om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen. Lagen föreslås ange ramarna för Inspektionen för socialförsäkringens (ISF) tillsynsverk-samhet sett från integritetssynpunkt. Lagen föreslås gälla helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter och även viss manuell behandling av sådana uppgifter. Den föreslagna lagen är en speciallag i förhållande till Personuppgiftslagen (PUL) vilket innebär att PUL gäller när speciallagen inte är tillämplig.

ISF bildades den 1 juli 2009. ISF har till uppgift att genom systemtillsyn och effektivitetsgranskning värna rättssäkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet. Det konstaterades att PUL inte fungerade tillfyllest för ISFs arbete. En arbetsgrupp i Socialdepartementet bildades för att utreda ISFs behov av att kunna behandla personuppgifter.

Arbetsgruppens bedömning är att ISF för att kunna fullfölja sitt uppdrag behöver kunna genomföra omfattande register- och aktstudier och att det då finns ett behov av att behandla personuppgifter. Arbetsgruppens arbete har

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

resulterat i promemorians förslag att det ska införas en ny lag, lagen om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen.

Lagens utformning

ISF föreslås vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför. ISF föreslås vidare få behandla personuppgifter endast om det behövs för vissa i lagen angivna ändamål. Känsliga personuppgifter samt uppgifter om lagöverträdelser m.m. får behandlas om uppgifterna har behandlats hos tillsynsobjekten. Personuppgifterna får endast sambearbetas inom respektive projekt. Inom ISFs verksamhet föreslås att det får finnas en samling personuppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används särskilt för lagens ändamål (tillsynsdatas). Till tillsynsdatasen knyts särskilda skyddsregler. Lagen innehåller en bestämmelse som medför lättnader i informationsskyldigheten för ISF när myndigheten har inhämtat personuppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild person. Lagen innehåller vidare särskilda bestämmelser om rättelse, skadestånd, gallring och IT-säkerhet. Vidare föreslås att Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens personuppgiftsreglering ändras så att ISF medges direktåtkomst till dessa myndigheters uppgiftssamlingar avseende verksamhetsstyrning, resultatredovisning, utvärdering och tillsyn samt framställning av statistik. Direktåtkomsten avser personuppgifter som förs på löpnummernivå. Det föreslås även att det införs regler om uppgiftsskyldighet för Arbetsförmedlingen att lämna personuppgifter till ISF.

LOs inställning

Lagens uppbyggnad är densamma som PULs och skyddet bedöms som likvärdigt. Det är LOs bedömning att förslagen värnar den personliga integriteten samtidigt som de tillgodoser ISFs behov av att inom ramen för sitt uppdrag bedriva en ändamålsenlig verksamhet.

LO vill dock anföra följande.

Regeringen har under en kort period i omgångar föreslagit ett antal förändringar rörande hur personuppgifter ska få behandlas inom ramen för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, varav den nu aktuella promemorian är den fjärde som berör området. Först ut var Ds 2010:23, ”Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag”. Till Prop. 2010/11:1 (utgiftsområde 14 s. 71-88) hade promemorian remissbehandlats och regeringen inhämtat Lagrådets yttrande. Det senare ledde till vissa justeringar i förslagen, vilka presenterades i nämnda budgetproposition. Strax därpå följde Ds 2010:33, ”Borttagande av samtyckeskravet för behandling av känsliga och ömtåliga personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten”, med förslag om att just avskaffa krav på skriftligt samtycke från enskild berörd när det gäller handhavande av

ömtåliga respektive vissa känsliga personuppgifter. Till detta fogades ytterligare en promemoria, Ds 2010:35, ”Ändringar i Arbetsförmedlingens och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens registerlagar - tydligare och mer ändamålsenliga regler för personuppgiftsbehandling”, där regeringen la förslag på att undanta fler personuppgifter som är att betrakta som känsliga från samtyckeskrav.

Det hade varit önskvärt att regeringen hade presenterat ett genomtänkt helhetsförslag för remissinstanserna att ta ställning till. Nu har vi istället i flera led fått till oss förslag på förändringar, vilka sammantaget på ett allvarligt sätt undergräver den enskildes rättmätiga krav på personlig integritet när det gäller handhavande av personuppgifter som rör hälsotillstånd, etniskt ursprung, och lagöverträdelser med mera. LO är starkt kritisk till att regeringen brustit i att göra en helhetsanalys av vad samtliga dessa förändringar innebär i form av urholkat integritetsskydd för enskilda personer. LO anser att regeringen skulle ha kunnat lägga fram alla förslag rörande området, tillsammans med en analys av konsekvenser för integritetsskyddet, vid ett och samma tillfälle.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Sofie Rehnström